

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA VĂN HÓA DU LỊCH

.....o0o.....

PHÁT TRIỂN LOẠI HÌNH DU LỊCH TỪ THIÊN
TRÊN ĐỊA BÀN HÀ NỘI

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn: PGS.TS Lê Anh Tuấn

Sinh viên thực hiện : Nguyễn Thị Hồng Nhung

Hà Nội – 2012

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN

MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và ý nghĩa của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Phương pháp nghiên cứu	4
5. Nội dung và bố cục khóa luận	5

CHƯƠNG 1

KHÁI QUÁT VỀ LOẠI HÌNH DU LỊCH TỪ THIỆN	6
1.1 Khái quát chung về du lịch	6
<i>1.1.1 Khái niệm về du lịch</i>	6
<i>1.1.2 Chức năng của du lịch</i>	7
<i>1.1.3.2 Loại hình du lịch kết hợp</i>	11
1.2 Loại hình du lịch từ thiện	13
1.2.1 Khái niệm.....	13
1.2.2 Đặc trưng của du lịch từ thiện.....	14
<i>1.2.2.1 Khách du lịch của hoạt động từ thiện</i>	14
<i>1.2.2.2 Các hoạt động của khách du lịch từ thiện</i>	14
<i>1.2.2.3 Địa bàn hoạt động của du lịch từ thiện</i>	15
1.2.3 Phân biệt loại hình du lịch từ thiện với loại hình du lịch kết hợp khác.....	16
1.2.4 Các điều kiện để phát triển loại hình du lịch từ thiện.....	16
<i>1.2.4.1 Tài nguyên du lịch</i>	16
<i>1.2.4.2 Đối tượng được hưởng lợi từ các hoạt động từ thiện</i>	17
<i>1.2.4.3 Cơ sở vật chất và kỹ thuật phục vụ du lịch</i>	19
<i>1.2.4.4 Nhu cầu của khách du lịch</i>	19
<i>1.2.4.5 Các doanh nghiệp kinh doanh du lịch</i>	21

1.2.4.6 Các cơ quan quản lý tại địa phương	22
1.3 Các yếu tố tác động tới hoạt động du lịch từ thiện.....	23
1.3.2 Các yếu tố văn hóa, xã hội.....	23
1.3.3 Các yếu tố môi trường	24
1.3.4 Các yếu tố quản lý	25
1.4 Tình hình phát triển loại hình du lịch từ thiện trên thế giới và Việt Nam	26
1.4.1 Đặc điểm của du lịch từ thiện trên thế giới	26
1.4.2 Tình hình phát triển du lịch từ thiện tại Việt Nam.....	26
CHƯƠNG 2	
ĐIỀU KIỆN PHÁT TRIỂN LOẠI HÌNH DU LỊCH TỪ THIỆN TẠI HÀ NỘI.....	30
2.1 Khái quát chung về du lịch Hà Nội.....	30
2.1.1 Nguồn khách du lịch.....	30
2.1.2 Doanh thu từ hoạt động du lịch.....	32
2.2 Thực trạng hoạt động phát triển loại hình du lịch từ thiện trên địa bàn Hà Nội	33
2.2.1 Các điều kiện để phát triển loại hình du lịch từ thiện trên địa bàn Hà Nội	33
2.2.1.1 Tài nguyên du lịch.....	33
2.2.1.2 Đối tượng và địa bàn tổ chức các hoạt động từ thiện	38
2.2.1.3. Cơ sở vật chất kỹ thuật và dịch vụ du lịch.....	47
2.2.1.4 Nhu cầu của khách du lịch.....	48
2.2.1.5 Các doanh nghiệp kinh doanh du lịch.....	51
2.2.1.6 Các cơ quan quản lý tại địa phương	53
2.2.2 Thực trạng về hoạt động du lịch từ thiện tại Hà Nội	53
2.2.2.1 Các sản phẩm du lịch từ thiện tại Hà Nội	53
2.2.2.2 Những kết quả đạt được của hoạt động du lịch từ thiện tại Hà Nội	60

2.3 Đánh giá về hoạt động du lịch du lịch từ thiện tại Hà Nội (phân tích SWOT)	61
2.3.1 Những thuận lợi.....	61
2.3.2 Những khó khăn.....	63
2.3.3 Cơ hội.....	64
2.3.4 Thách thức.....	65

CHƯƠNG 3

ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN LOẠI HÌNH DU LỊCH TỪ THIỆN TẠI HÀ NỘI	67
---	----

3.1 Định hướng phát triển loại hình du lịch từ thiện tại Hà Nội	67
--	----

3.1.1 Đa dạng hóa các loại hình du lịch và sản phẩm du lịch.....	67
3.1.1.1 Đa dạng hóa các loại hình du lịch.....	67
3.1.1.2 Đa dạng hóa sản phẩm du lịch.....	68
3.1.2 Phát triển du lịch hướng tới trách nhiệm với cộng đồng.....	69

3.2 Một số giải pháp cơ bản để phát triển loại hình du lịch từ thiện tại Hà Nội	73
--	----

3.2.1 Quy hoạch phát triển loại hình du lịch từ thiện.....	73
3.2.2 Nâng cao nhận thức và hành động có trách nhiệm của cộng đồng địa phương và khách du lịch.....	75
3.2.3 Xây dựng hệ thống sản phẩm du lịch từ thiện.....	75
3.2.4 Đẩy mạnh công tác tuyên truyền về hoạt động từ thiện và du lịch từ thiện.....	76
3.2.5. Tăng cường sự phối hợp giữa cơ quan nhà nước địa phương với doanh nghiệp và các tổ chức làm từ thiện.....	77

3.3 Một số kiến nghị và đề xuất	78
--	----

3.3.1 Với cơ quan quản lý nhà nước trung ương và Hà Nội.....	78
3.3.2 Với chính quyền địa phương và các ngành liên quan.....	80
3.3.2.1 Với Sở Lao Động Thương Binh và xã hội thành phố Hà Nội.....	80
3.3.2.2 Với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Nội.....	80

3.3.2.3 Với chính quyền địa phương và tổ chức liên quan	81
3.4 Tiểu kết chương 3	82
KẾT LUẬN.....	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	86
DANH MỤC BẢNG, SƠ ĐỒ	
<i>Sơ đồ 1.1 Mô hình đầu vào, đầu ra của du lịch tình nguyện.....</i>	<i>13</i>
<i>Sơ đồ 1.2 Ảnh hưởng của môi trường đến hoạt động phát triển du lịch</i> <i>.....</i>	<i>25</i>
<i>Bảng 2.1 Thống kê số lượng khách du lịch đến Hà Nội giai đoạn 2000- 2011</i> <i>.....</i>	<i>31</i>
<i>Bảng 2.2 Doanh thu về du lịch ở Hà Nội giai đoạn 2000- 2010.....</i>	<i>32</i>
<i>Bảng 2.3 Nhu cầu về du lịch từ thiện.....</i>	<i>49</i>
<i>Bảng 2.4 Số lượng doanh nghiệp kinh doanh du lịch từ thiện ở Hà Nội</i> <i>.....</i>	<i>52</i>

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay do sự phát triển cao của nền kinh tế và khoa học kỹ thuật nên đời sống của con người cũng không ngừng được nâng cao, thời gian rảnh rỗi nhiều hơn và nhu cầu của con người cũng ngày càng đa dạng. Du lịch là một nhu cầu không thể thiếu của con người trong xã hội hiện nay. Bởi vì, du lịch đáp ứng được nhu cầu vui chơi giải trí, nâng cao sự hiểu biết và làm phong phú thêm đời sống tinh thần của con người. Xu hướng của khách du lịch hiện đại không chỉ là khám phá những vùng đất mới, tìm hiểu các nền văn hóa khác nhau mà họ còn muốn đóng góp một phần nhỏ bé cho những vùng đất mà họ đặt chân tới. Do đó những loại hình du lịch mới như du lịch sinh thái, du lịch xanh, du lịch tình nguyện... ngày càng trở thành một xu thế mà xã hội đang hướng tới. Thông qua hoạt động du lịch trên đây, ý thức của du khách được nâng cao, đồng thời giúp du khách có một kì nghỉ bổ ích và ý nghĩa.

Để phát triển du lịch và đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của con người đòi hỏi ngành du lịch mỗi quốc gia phải nhanh chóng nắm bắt được xu thế mới, khai thác một cách có hiệu quả nguồn tài nguyên của nước mình để làm phong phú, đa dạng hóa sản phẩm cho ngành du lịch, thu hút du khách.

Việt Nam cũng là một quốc gia luôn coi trọng việc phát triển ngành du lịch. Du lịch Việt Nam đang đứng trước cơ hội lớn khi nhu cầu du lịch trên thế giới nói chung và khu vực nói riêng ngày một tăng. Các thị trường trọng điểm của du lịch Việt Nam đều có sự gia tăng về khách. Khách du lịch từ Pháp đến Việt Nam tăng khoảng 12,3% /năm, tương tự từ thị trường Trung Quốc là 9,7%/năm, thị

trường Nhật là 10,02%/năm. Do tình hình an ninh, chính trị ổn định, Việt Nam thu hút được sự quan tâm của khách du lịch quốc tế, họ quyết định chọn Việt Nam là điểm đến du lịch. [12]

Hà Nội là Thủ đô, đồng thời là thành phố đứng đầu Việt Nam về diện tích tự nhiên và đứng thứ hai về diện tích đô thị sau thành phố Hồ Chí Minh. Nằm giữa đồng bằng sông Hồng trù phú, nơi đây đã sớm trở thành một trung tâm chính trị và văn hóa ngay từ những buổi đầu của lịch sử Việt Nam. Năm 1010, Lý Công Uẩn xây dựng kinh đô mới trên vùng đất này và đặt tên là Thăng Long. Trong suốt các thời kỳ dựng nước và giữ nước, kinh thành Thăng Long là nơi buôn bán, trung tâm văn hóa, giáo dục của cả nước. Trải qua hai cuộc chiến tranh, Hà Nội là thủ đô của miền Bắc rồi nước Việt Nam thống nhất và giữ vai trò cho tới ngày nay.

Là thủ đô 1000 năm tuổi có lịch sử lâu đời, truyền thống văn hóa đa dạng và giàu bản sắc, Hà Nội thực sự là một trung tâm du lịch lớn của Việt Nam. Hà Nội luôn là một trong những địa điểm thu hút nhiều khách du lịch nội địa và quốc tế. Hà Nội đứng đầu cả nước về số lượng di tích Việt Nam với 3.840 di tích trên tổng số gần 40.000 di tích Việt Nam (trong đó có 1.164 di tích trên tổng số gần 3.500 di tích cấp quốc gia ở Việt Nam). Theo kết quả cuộc bình chọn thường niên của Tạp chí Travel and Leisure (Mỹ), năm 2007, Hà Nội đứng thứ 6 trong Top 10 thành phố du lịch hấp dẫn nhất ở châu Á. Chính vì vậy mà Hà Nội có đầy đủ thể mạnh và đủ điều kiện để phát triển nhiều loại hình du lịch. [13]

Theo xu hướng của du lịch hiện đại, du lịch từ thiện là một loại hình du lịch đang rất được quan tâm và thu hút nhiều đối tượng khách. Đây là loại hình du lịch đã có từ lâu trên thế giới. Tuy nhiên, loại hình du lịch này chưa phát triển ở

Việt Nam nói chung và Hà Nội nói riêng. Hoặc có xuất hiện cũng chỉ mang tính chất tự phát, chưa thật sự chuyên nghiệp. Vì những lí do trên, với tư cách là một sinh viên Khoa Văn hóa Du lịch, em chọn nghiên cứu đề tài “ Phát triển loại hình du lịch từ thiện trên địa bàn Hà Nội” để có thể đóng góp công sức nhỏ bé của mình vào việc phát triển du lịch cho Thủ đô.

2. Mục đích và ý nghĩa của đề tài

Nghiên cứu đề xuất một số biện pháp khai thác có hiệu quả cho du lịch từ thiện phát triển một cách phổ biến, góp phần làm phong phú thêm loại hình du lịch, từ đó thúc đẩy sự phát triển của du lịch nói riêng và kinh tế xã hội nói chung của Thủ đô Hà Nội.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: du lịch từ thiện, hoạt động từ thiện, các tài nguyên du lịch tại Hà Nội có khả năng phát triển loại hình du lịch này.

Phạm vi về nội dung và thuật ngữ: Khóa luận tập trung nghiên cứu hoạt động du lịch từ thiện, trong đó khách du lịch đi du lịch kết hợp với từ thiện. Còn việc tổ chức du lịch từ thiện hay hình thức du lịch miễn phí của các tổ chức, cá nhân và doanh nghiệp dành cho những đối tượng khó khăn trong xã hội không thuộc phạm vi nghiên cứu của khóa luận này. Mặt khác, trong phạm vi khóa luận này, tác giả sử dụng thuật ngữ Du lịch từ thiện thống nhất trong toàn bộ khóa luận.

Phạm vi nghiên cứu: Địa bàn Thủ đô Hà Nội.

4. Phương pháp nghiên cứu

Khóa luận sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau đây để triển khai các hoạt động nghiên cứu.

- Phương pháp thu thập và xử lý tài liệu

Để có nguồn thông tin đầy đủ về loại hình du lịch từ thiện cùng các vấn đề có liên quan đến đề tài nghiên cứu, tác giả đã tiến hành thu thập thông tin và các tài liệu từ nhiều nguồn khác nhau như: báo, các bài báo cáo, các bài viết, sách, internet... Bên cạnh đó còn có các chương trình du lịch có khai thác loại hình du lịch này tại các tỉnh thành khác trong cả nước của các công ty du lịch. Việc thu thập thông tin từ nhiều nguồn giúp ta có cách nhìn khái quát về vấn đề. Sau đó tiến hành nghiên cứu, xử lý, chọn lọc để có được những thông tin, tài liệu cần thiết.

- Phương pháp khảo sát thực địa

Đây là một trong những phương pháp quan trọng nghiên cứu du lịch vì nó cho kết quả mang tính xác thực. Khi muốn xây dựng một chương trình du lịch thì việc khảo sát thực địa là việc không thể thiếu. Việc này giúp ta xây dựng được những tour du lịch từ thiện hợp lý cả về thời gian, lộ trình, và mang tính khả thi. Khi tiến hành khảo sát thực tế sẽ có điều kiện đối chiếu, bổ sung hoặc sửa đổi những thông tin cần thiết mà các phương pháp khác cung cấp hoặc cung cấp không chính xác.

- Phương pháp điều tra xã hội học và phỏng vấn sâu

Mẫu điều tra với 100 khách du lịch, chia làm 3 đối tượng : Học sinh, sinh viên, và nhân viên văn phòng. Mẫu phiếu điều tra là một hệ thống gồm 12 câu hỏi xoay quanh các vấn đề về du lịch từ thiện.

Cách thức lấy phiếu điều tra : phát cho khách du lịch, du khách đánh dấu vào những ô trả lời.

- Ngoài ra, khóa luận còn sử dụng một số phương pháp khác như: Phương pháp so sánh, Phương pháp phân tích tổng hợp để hoàn thành khóa luận.

5. Nội dung và bố cục khóa luận

Ngoài phần mở đầu, kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, phần nội dung chính của khóa luận được kết cấu thành ba chương.

Chương 1: Khái quát về loại hình du lịch từ thiện

Chương 2: Điều kiện phát triển loại hình du lịch từ thiện tại Hà Nội

Chương 3: Định hướng và giải pháp để phát triển loại hình du lịch từ thiện tại Hà Nội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

A- Sách tham khảo

1. Phan Thị Dung (2010); *Tâm lý du khách*, NXB Đại học Quốc Gia Hà Nội, trang 26, 27
2. Tiên sĩ Nguyễn Văn Đính, Nguyễn Văn Mạnh (1995); *giáo trình tâm lý và nghệ thuật ứng xử trong kinh doanh ngành du lịch*; NXB Thống Kê.
3. Thu Hằng; *Du lịch kết hợp từ thiện*; Báo Du lịch Việt Nam; số 11-2009.
4. Đỗ Ngọc Hoan; *Tìm hiểu khả năng phát triển loại hình du lịch từ thiện tại Hải Phòng*; khóa luận tốt nghiệp Đại học Dân lập Hải Phòng năm 2008
5. Trần Đức Thanh (2003); *Nhập môn khoa học du lịch*; NXB Đại học Quốc Gia Hà Nội
6. Nguyễn Thu Thủy và Nguyễn Vân Dung; *du lịch tình nguyện*; báo Du lịch Việt Nam, số 10- 2009
7. Thạc sĩ Nguyễn Anh Tuấn (2010); Hội thảo “ *miền trung xây dựng điểm đến quốc tế*” tại khu du lịch Palm Garden Beach Resort & Spa ngày 19/8/2010
8. *Giáo trình thống kê du lịch* , NXB Hà Nội, năm 2008
9. Tiểu luận *Mục tiêu giải pháp phát triển du lịch Hà Nội*, trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, năm 2000
10. *Luật Du lịch Việt Nam*, ngày 14 tháng 6 năm 2005
11. *Báo Hà Nội Mới*, số 27- 2010

B- Website tham khảo

12.

<http://www.baogialai.com.vn/channel/722/201109/du-lich-Viet-Nam-huong-toi-muc-55-trieu-khach-quoc-te-2095012/>

13.

<http://tailieudulich.wordpress.com/2010/04/03/thong-ke-luong-khach-du-lich-quoc-te-den-viet-nam/>

14.

<http://giaoviendulich.wordpress.com/2010/01/24/bai-2-dieu-kien-anh-huong-den-su-phat-trien-du-lich/>

15.

<http://www.moitruongdulich.vn/index.php?itemid=3912>

16.

http://ww.vi.wikipedia.org/wiki/H%C3%A0_N%E1%BB%99i#Th.E1.BB.A7y_v.C4.83n

17.

<http://www.zing.vn/news/kinh-doanh/ap-luc-s-tang-cho-cac-khach-san-o-ha-noi/a244905.html>